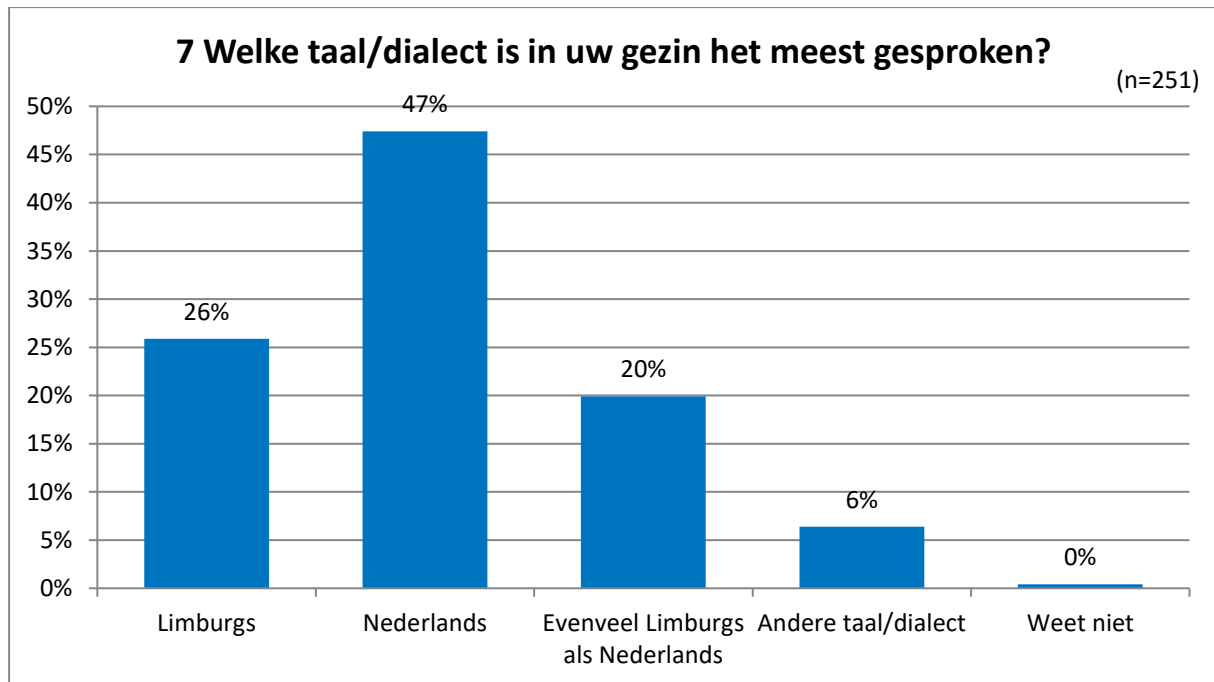

Limburgs dialect

“Kinderen moeten al jong aan het Limburgs dialect”, zo luidde de voorpagina van de Limburger op 19 juli jongleden. De provincie en de Limburgse streektaalorganisaties kondigden in de nota “n Laeve Lank Limburgs?” aan dat er meer kinderen met het Limburgs dialect groot gebracht moeten worden.

Op vraag "7 Welke taal/dialect is in uw gezin het meest gesproken?" antwoordt 47% van de respondenten: "Nederlands".

Andere taal/dialect, namelijk:

- Brabands
- Brabants (2x)
- Dialect
- Limburgs onderling (man/vrouw) en met eigen kinderen echter nederlands met de kleinkinderen als ze er zijn
- Limburgs/brabants
- Mersels
- Venraods / Rooj's (is duidelijk gen Limburgs!)
- Venray-s
- Venray's
- Venrays (3x)
- Venrayse dialect i.c.m. het Nederlands
- Venrôds
- Venroj's

Toelichting

Limburgs

- Ik ben opgevoed thuis met dialect. Het grootste manco aan alleen dialect is, dat je het Nederlands pas laat leert en je je een hele tijd niet goed uit kunt drukken in het Nederlands.
- Maar er zijn veel verschillen in het Limburgs dialect. Op scholen zouden ze het beste dat dialect gebruiken wat in die plaats gesproken wordt. Dus niet dat we straks in Venray het zuid Limburgs dialect moeten leren en praten. B.v. Prei moet prei blijven en geen Poor gaan heten. In Venray gaon we nor huus, in Horst gaon we nor hoees. Hier zien we ziek, dor zien we krank. Dus iedere plaats hun eigen dialect van vroeger. Daar ben ik wel voor.
- Ook wordt er Nederlands gesproken
- Triest dat tegenwoordig de kinderen nl talig worden opgevoed, dus moeten scholen dialect les maar gaan geven. In mijn tijd was nl les op school, thuis dialect zoals het hoort

Nederlands

- .
- 1 persoon komt uit brabant en spreekt dus geen dialect. En dialect spreken als je er niet oorspronkelijk vandaan klinkt altijd anders, dus niet aan beginnen.
- Absurd tekst. Hangen aan nostalgie
- Als import Limburger spreek je zelf al geen dialect
- Dialect is prima maar dan pas als men gewoon nederland kan spreken. Bovendien is naar schatting ruim 75% van oorsprong geen dialect spreken omdat deze mensen in de 60/70 jaren hier naar Venray zijn gekomen
- Dialect sterft vanzelf uit. Een taal is er om elkaar goed en duidelijk te verstaan. Door de enorme vermenging van landgenoten en de vreemde culturen, die ons land binnen komen is het ook voor die mensen makkelijker indien iedereen dezelfde taal spreekt. En als je dan toch Europees wil denken, spreek dan Engels of Duits. Klederdracht is ook verdwenen.
- In dit land spreekt men Nederlands dus in dit geval geen dialect. Dat is voor carnaval.
- Limburg kent vele verschillende dialecten. De meest zijn voor iedereen ook andere Limburgers onverstaaanbaar.
- Mijn echtgenote is een "Venrodse" en ikzelf kom uit Groningen!!
- Mijn man en ik hebben vroeger alleen dialect gesproken als kind zijnde. Daardoor werd het leren bemoeilijkt voor mijn echtgenoot. Hij kon zelfs de plaatjes niet goed zeggen in het nederlands! Onze kinderen hebben ze alleen nederlands tegen gesproken. Dialect pikken zezo wel op.
- Mijn man komt uit Groningen. Hoewel ik het heb geprobeerd blijkt het lastig om Limburgs in te voeren. De voertaal in het gezin is toch Nederlands. De kinderen verstaan wel Limburgs. Ik wil hier wel meer mijn best voor doen. Zou jammer zijn als de taal langzaam uitsterft.
- Rhgfyghgfhgfhg
- Waarom kan ik niet meerdere aanvinken? Engels en Venrayse dialect wil ik ook benoemen maar dan vervalt Nederlands!
- Welk dialect Limburgs bedoelt u ??? Welk Limburgs spreekt de docent ??? Maastrichts van de docent op een Venrayse school lijkt me een catastrofe . Uw vraagstelling is veel te simpel , te theoretisch , niet over nagedacht . Het PLAATSELIJK Limburgs leer je op straat en op de sportclub.
- Wij zijn geen geboren Limburgers, maar komen N.Holland en Utrecht.

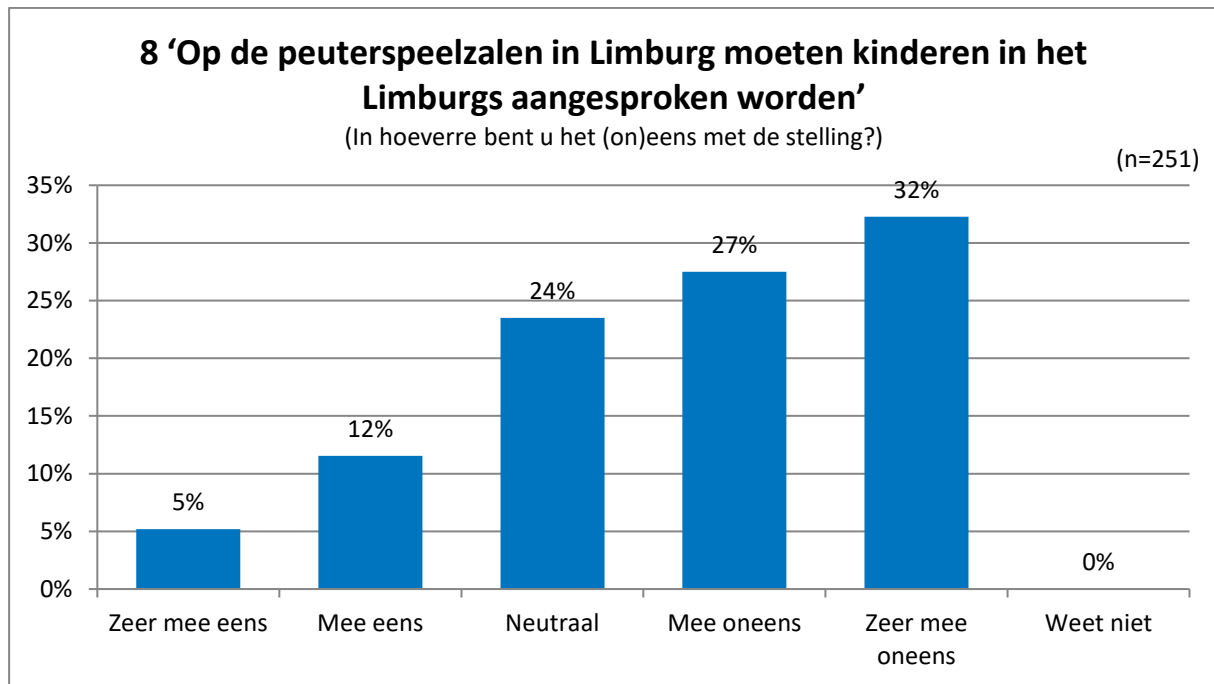
Evenveel

- Ben zelf brabantier woonachtig in venray eigen koeterwaals ontwikkeld d

Limburgs als
Nederlands

Andere
taal/dialect,
namelijk:

- kleinkinderen worden abn opgevoed ook belangrijk
- Partners onderling in het dialect.
Met de kinderen en die onderling in het Nederlands.
  - Limburgs bestaat niet.. helaas!!!

Op stelling 8 'Op de peuterspeelzalen in Limburg moeten kinderen in het Limburgs aangesproken worden' antwoordt 17% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 59% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (32%) is: "Zeer mee oneens".

Toelichting

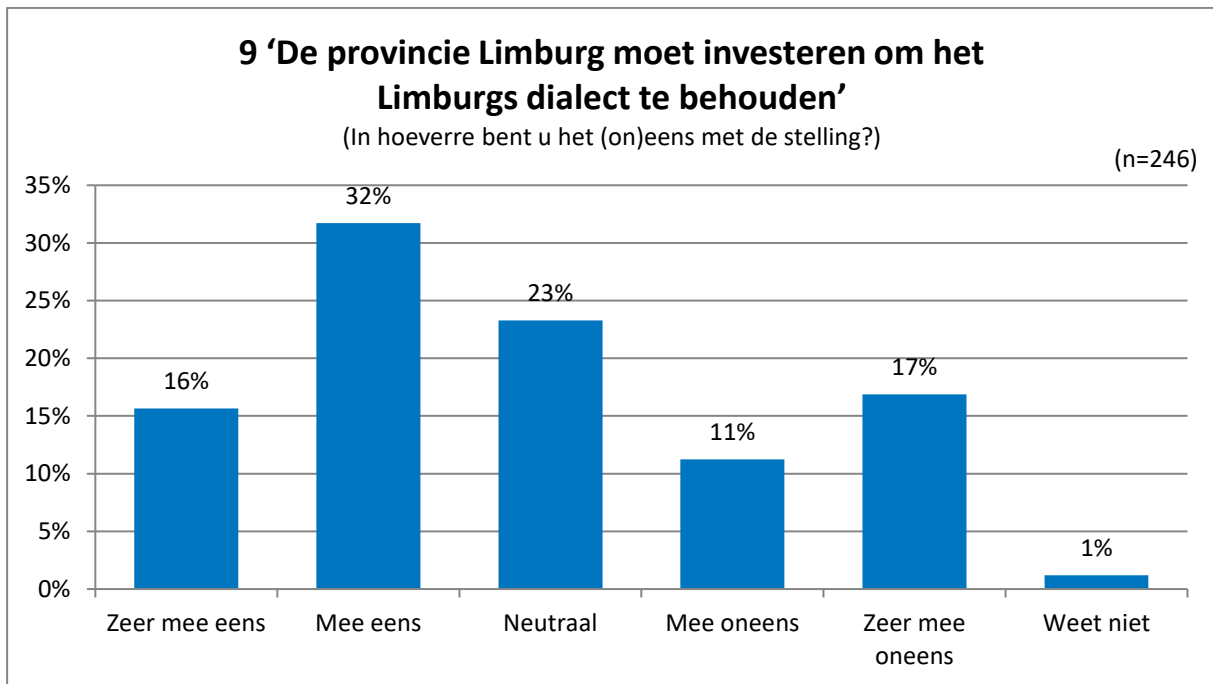
- Zeer mee eens**
- De Friezen doen het ook....
  - In Nederland is de officiële taal "Nederlands". Voor allochtone kinderen is het funest om een dialect aan te bieden. Nederlands leren is mijn grote boodschap.
- Mee eens**
- Als de ouders thuis dialect spreken worden de kinderen dan vanzelf tweetalig.
  - Ben ik wel voor. Bv een halve dag dialect, andere helft Nederlands.
  - Dat zou wel leuk zijn en kinderen maken het zich snel eigen.
  - De kinderen die uit het buitenland komen zul je toch eerst in het Nederlands moeten aanspreken
  - Die kinderen die thuis in dialect worden opgevoed, moeten hierin ook op de peuterspeelzaal bevestigd worden, ter behoud van het dialect en voor de taalontwikkeling van het kind
  - Het zou leuk zijn als de Limburgs sprekende medewerkers dit (deels) zouden doen. Maar je kunt hier in je aannamebeleid van medewerkers natuurlijk niet de eis stellen dat ze Limburgs praten. Meer aandacht: ja. Denk bv aan het leren van Limburgse liedjes of troetelnaampjes. Verplicht: nee
  - Wel rekening houden met adnder taligen.
- Neutraal**
- Als zo'n klein kind thuis alleen maar Nederlands heeft gehoord zal het moeilijk zijn om te wennen aan school. Eerst komt het voor het eerst in aanraking met een nog vreemde school en dan kan het ook niks verstaan. Niet prettig voor het kind. Op de lagere school kan er langzaam mee begonnen worden.
  - De groep in geheel in het nl, 1 op 1 zou dat in het dialect mogen
- Dit is in mijn ogen afhankelijk van de taal waarin het kind is opgegroeid. Als dit Limburgs dialect is, dan mag het kind in de peuterspeelzaal absoluut aangesproken worden in het Limburgs dialect. Dat geeft eerder een vertrouwd en veilig gevoel

voor het kind.

- Ik vind dat een kind in het Nederlands alles moet leren, maar waarom niet een kind persoonlijk iets uitleggen in het dialect is niet verkeerd. Het dialect moet niet verloren gaan, maar bijna elke plaats heeft een ander dialect, dan lijkt het me sterk dat de betreffende leraar of lerares dat ook nog eens kent. Dus per situatie invullen, en niet te lastig maken. Begrijpen in de klas is het belangrijkste in deze.
  - Limburgs bestaat niet!!!
  - Niet alle Venrayse mensen zijn van oorsprong uit Venray, dus het ligt eraan wat de ouders prettig vinden om in aangesproken te worden.
  - Op de eerste plaats Nederlands ernaast dialect mag gerust.
- Mee oneens
- Beginnen met taalachterstand
  - De basis voor het leren van dialect moet thuis gelegd worden en kan via peuterspeelzalen en scholen worden aangevuld maar op die plekken moet Nederlands de voertaal zijn; het is toch al abominabel gesteld met de kennis van onze taal dus ga daar vooral niet op 'beknibbelen' door dialecten voor te trekken; denk ook aan alle mensen die niet van oorsprong uit Limburg komen
  - De moeders taal leer je van je moeder. De officiële taal in Nederland is het ABN. Dat moet dus de taal van de overheid zijn.
  - De nederlandse taal is toch belangrijk in hun verdere leerjaren, om hier dan ook al zo vroeg mogelijk mee te beginnen.
  - Dialect leren, absoluut mee eens, maar dan dient dit thuis te gebeuren. Peuterzalen, scholen en dergelijke behoren absoluut ABN te gebruiken! En dan ook echt ABN en niet de tegenwoordig aangeleerde straattaal!
  - Je kunt niet van alle kinderen verwachten dat ze dialect verstaan. Veel kinderen worden in het Nederlands opgevoed en vele kinderen komen uit andere landen of provincies uit Nederland.
  - Kinderen moeten op de eerste plaats Nederlands leren spreken omdat ze dat in hun latere leven nodig zullen hebben en geschreven taal in het Nederlands is. Dialect kunnen ze eventueel thuis leren.
  - Laten ze het thuis leren als het gewenst is.
  - Limburgs leren ze op straat en van vrienden
  - Mij lijkt de verscheidenheid in afkomst van de kinderen te groot. Limburgs zou voor veel kinderen overkomen als een VREEMDE taal.
  - Moet van thuis uit gebeuren
  - Nederlands is in de land de voertaal en niet het dialect Hoezeer ik ook vindt dat het dialect tot onze cultuur behoort
  - Op school moeten ze ABN leren
  - Tweetalig opvoeden, ABN en Limburgs
  - Voertaal ABN, maar wel de mogelijkheid om ook het dialect bij te brengen
  - Ze leren dat wel thuis, op de speelplaats of in de vrije tijd
- Zeer mee oneens
- Dat is echt onzinnig! er zijn genoeg inwoners in limburg die van oorsprong niet uit Limburg komen. Zelf ben ik hier geboren maar ik leerde het nederlands al op de kleuterschool, altijd verder gedaan en dat heeft zijn vruchten afgeworpen.
  - Dit is discriminerend voor NIET Limburgers. Het probleem doet zich nu al voor in de ziekenhuizen, waar je in dialect wordt aangesproken
  - Het lijkt me niet te doen om leidsters van peuterspeelzalen het dialect van het dorp te leren spreken, zij zouden dan allemaal uit dat dorp moeten komen. Bovendien spreken de ouders van die kinderen al vaak niet het dialect van het dorp (of stad) waar ze wonen, onbegonnen werk, niet haalbaar, slecht voorstel
  - Je moet Nederlands leren dat is belangrijk, je moet je jn heel Nederland

verstaanbaar kunnen maken.

- Laat ze eerst nederlands en engels leren. Daar heb je in leven wat aan
- Leer de kinderen gewoon Nederlands, zeker nu er meerdere nationaliteiten in de klas zitten.
- Nederlands is onze taal dus dat moeten wij onze kinderen ook leren!
Ouders hebben de keuze hoe ze tegen kinderen praten en niemand anders zou hierover mogen beslissen
- Onvoorstelbaar. De wereld is niet Limburg (of zijn dialect). Hoe bekrompen kun je zijn. Door hun taal zie je Limburgers essentiële posities in de maatschappij missen. Er is niets mis met een dialect, maar beperk het tot de regio en geef het vooral geen voorkeursbehandeling.
- Op scholen en alle openbare instellingen moet men verplicht Nederlands aanhouden, ook als alle partijen Limburgs kunnen spreken. Inclusief dus peuterspeelzalen, na schoolse opvang, etc...
Als dit niet gebeurd zal men zien dat de betreffende kinderen een taal achterstand op het Nederlands krijgen waar ze later nog wel eens last van zullen krijgen.
Als er tegen deze kinderen thuis en in de familie/vrienden sfeer wel Limburgs gesproken wordt, dan is de verdeling redelijk gelijk waarmee een ieder tweetalig opgevoed wordt.
- Op scholen moet nederlands gesproken worden, ook bij peuterspeelzalen. Dit om het abn te stimuleren.
- Ppnde basi en voortgezet onderwijs en in banen wordt nederlands geeist en dat ie t beste
- Thuis mogen ouders zelf weten hoe zij hun kinderen aanspreken en kan het Limburgs dialect een mooie culturele toevoeging zijn, maar ik vind dat scholen, die 'namens Nederland' kinderen opleiden, de Nederlandse taal moeten gebruiken. Kinderen moeten klaargestoomd worden om in de Nederlandse maatschappij te functioneren, niet alleen in de Limburgse.
- Venrays dialect is geen Limburgs dialect
Allochtone kinderen hebben al moeite genoeg om het Nederlands goed te verstaan en te spreken.
- Zolang er in ieder dorp een ander dialect gesproken wordt, moet je inzien, dat Nederlands je taal is.

Op stelling 9 'De provincie Limburg moet investeren om het Limburgs dialect te behouden' antwoordt 48% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 28% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (32%) is: "Mee eens".

Toelichting

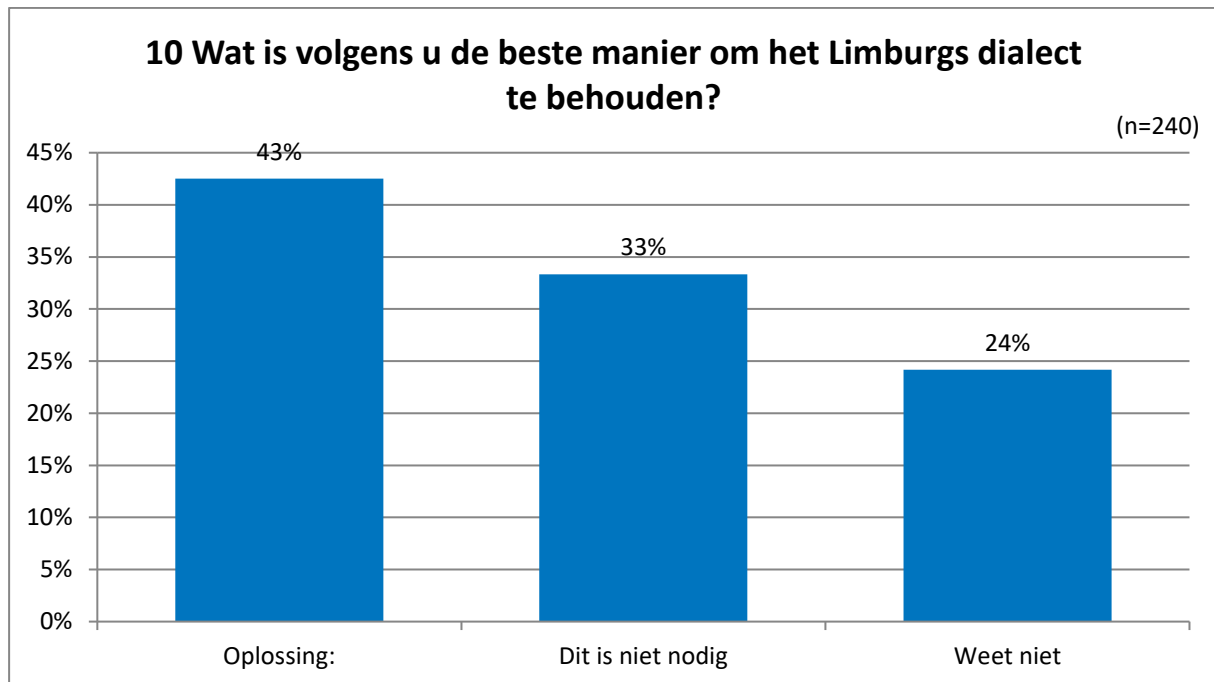
- Zeer mee eens**
- Blijft een lastige discussie met zoveel verschillende Limburgse dialecten.
  - De provincie kan dat promoten, maar aangezien ieder dorp, stad en gehucht een eigen dialect heeft, is dat geen haalbare kaart. Limburgs bestaat niet. Het is geen uniforme taal van de hele provincie, maar zoals gezegd heeft ieder zijn eigen dialect. Noord-Limburgers verstaan niet eens het dialect van b.v. Venlo, laat staan Kerkrads of Maastrichts.
  - Dialect !!!
Behoud cultuurgoed!!!
- Mee eens**
- Als je "tweetalig" opgroeit heeft dat voordeel, later, bij het leren van andere talen. Omdat je al meer woorden kent.
  - Dit dialect moet blijven en mag niet verloren gaan.
  - Ik vind dat toch meer iets wat van thuis uit mee moet worden gegeven, niet iets wat op school gedaan moet worden.
  - Maar niet door middel van scholen of andere overheidsinstellingen.
  - Nou, kijk naar friesland, gelijk hebben ze, behoud je dialect.
- Neutraal**
- Dat kan, zolang het niet ten koste gaat van het leren van de Nederlandse taal
  - Een kleine cultuursubsidie dan meer niet
  - Ihgjyghtfgt
  - Wat is Limburgs dialect? Het dialect loopt zo uiteen dat je moeite hebt om "buren" die b.v. 15km verderop wonen te verstaan, dus alleen met Venray's dialect kom je niet ver in Limburg
- Mee oneens**
- Dit moet aan de mensen zelf over gelaten worden. Investeer liever in het milieu of natuur
  - Met Nederlands praten kunnen mensen elkaar beter verstaan.
  - Zo belangrijk is dit niet.
- Zeer mee oneens**
- Is geen overheidstaak. De inwoners van Limburg moeten hun "moerstaal"

oneens

koesteren.

- Stop geld in internationalisering, om Limburgers wereldburgers te maken.
- Zonde van het geld. Geld weggooierig beleid.

Op vraag "10 Wat is volgens u de beste manier om het Limburgs dialect te behouden?" antwoordt 43% van de respondenten: "Oplossing:".

Oplossing:

- AANDACHT BV TONEEL EN ANDERE VOORSTELLINGEN OP SCHOLEN SNZ.
- Alleen in de familie
- Alleen thuis
- Als een limburgse in "Holland" komt, gaan de Nederlanders tegen hem toch ook niet proberen limburgs te praten, ergo ....
- Als taal les b.v.b een uurtje per week op school of via cursussen voor mensen die dat graag willen
- Altijd dialect spreken en mensen het aanleren als ze het niet spreken. Er is wel een verschil in dialect van Noord-Limburg en Zuid-Limburg en wat er tussenin ligt.
- Awareness hierover brengen. Uiteindelijk is de keuze in een gezin hoe er mee om te gaan
- Bewustwording. Het is zonde als dit verdwijnt. Ouders denken dat kinderen met Nederlands spreken beter ontwikkelen. Onzin, veelal kunnen ouders dit zelf niet voldoende.
- Biedt scholieren (lager en middelbaar onderwijs) extra (facultatieve) lessen aan; organiseer voorstellingen van theater/toneel in streektaal, organiseer (Veldeke) lees- en schrijfsessies, daar zijn best leuke dingen te bedenken
- Bij de ouders beginnen
- Blijven praten
- Buiten schooltijd plat praten
- Culturele evenementen stimuleren om Limburgs te spreken en verder vooral de samenleving dit zelf laten regelen. Als zij dit uit zichzelf niet meer gaan spreken dan is dat zo.
- Cultuur volks buurten en theater
- De inwoners van Limburg moeten hun "moerstaal" koesteren.
- De Limburgse dialecten kun je het beste een natuurlijk verloop laten maar zal steeds meer gepromoot moeten worden op verschillende manieren. communiceren in het Nederlands en in het dialect vertalen in schrift of woord.
- De ouders dialect EN Nederlands praten.
- De taal plaatselijk gebruiken en niet laten verbasteren door andere limburgse streken.

- Dialect blijven spreken
- Dialect in algemeen dagelijkse verrichtingen; formelere contacten in ABN
- Dialect lessen op basisscholen
- Dit als tweede taal aanbeiden op de lagere school.
- Dit zal gedaan en gedragen worden door de mensen zelf, in de familie en vrienden sfeer.
- Door ouders
- Door ouders zorgen dat die het spreken thuis
- Er geen enkele moeite voor doen. Inkenigheid moet je niet behouden.
- Gebruik van dialect bij informele gelegenheden
- Gelijke waarde toekennen aan het dialect als aan het ABN. Waar mogelijk tweetalige info bv naambordjes
- Geontresseerde laten doen en denken
- Gewoon afwisselen thuis, beide aanleren, op school venrayse liedjes zingen ?
- Gewoon van generatie op generatie overdragen via het gesproken woord
- Het gezin
- Hiervoor aandacht op scholen
- Iedereen in zijn of haar waarde laten. Dialect verplichten lost niets op
- In gezin Nederlands e.o. dialect
- In het dialect praten
- In het gezin waarvan ouders dialect spreken, dit blijven doen.
- Indien mogelijk gewoon Venraods met elkaar praten en je niet aanpassen als er 20 wel plat praten en 1 niet.
- Indien nodig de kinderen 2talig opvoeden. het behouden van het dialect is mijns inziens voor alle Nederlandse dialecten en niet specifiek het Limburgs.
- Keuzevak middelbare school en aandacht op de basisschool voor dialectlessen
- Kinderen moeten het gewoon leren van hun ouders indien ze het spreken, niet op scholen/peuterspeelzalen etc.
- Laat de natuur zijn gang gaan, taal is veranderlijk. Maken we ons eerst maar eens druk over het verdwijnen van het nederlands door de voortdurende verengelsen van onze taal, het onderwijs.
- Laat het aan de mensen zelf over wat ze willen maar beschaaft neders
- Les op school
- Les op school en ouders in gesprek met kinderen.
- Lessen op basisschool
- Lomen tot officieel taal; gelijk het Fries
- Meer dialect spreken. Ook thuis en op het werk.
- Meer publicaties in het dialect, bij in de kranten, nieuwsbladen, huisaanhuisbladen etc. Zeker om de schrijfwijze te behouden.
- Misschien op de scholen een les eraan te besteden
- Moet vrijwillige keuze zijn, evt naast school ook les hierin
- Mooie muziek als de Rowwen Hèze stimuleren
- Naast Nederlands ook dialect te spreken
- Nederlands Leren Geen Limburgs
- Niet té beleefd zijn naar niet Limburgers. Zij moeten zich maar aanpassen
- Niets te doen
- Onderling dialect spreken
- Onderwijs op school vrojwillig
- Ook
- Ook zoveel mogelijk dialect spreken via radio en tv
- Op bijeenkomsten/ vergaderingen/ ouderavonden/ speelmomenten dat spreken wat je

gemakkelijk liogt, en dat kan dus dialect zijn.

- Op de basisschool als spreektaal gebruiken in bepaalde les uren. En dan alleen de spraak, want schrijven zal een kwelling zijn voor de meeste kinderen.
- Op de lagere school aandacht aan besteden
- Op de lagere school/voortgezetonderwijs een uur per week
- Op scholen de mogelijkheid hebben om Limburgs en Nederlands te spreken en ook hetzelfde in gezinnen
- Op school dialect les
- Op school onderwijs in dialect
- Ouders en de jongeren zorgen daar zelf wel voor.
- Ouders en familie zelf dialect praten en het zo doorgeven
- Ouders en hun kinderen de gelegenheid geven dit te leren.
- Ouders en school
- Ouders praat thuis gewoon PLAT, dan leren ze het Nederlands vanzelf op school. Zo hebben wij ouderen het vroeger toch ook geleerd en dat was zo gek nog niet.
- Ouders vertellen dat ze kinderen 2 talig opvoeden, in het Nederlands en in het locale dialect
- Praoten ien dialect en nederlands
- Praten, maar op scholen / opvang vind ik dat Nederlands gepraat moet worden
- Promoten , maar niet dwingend voorschrijven .
- School lessen
- Spreken daar waar het kan. Mogelijk als extra keuzevak op scholen
- Stimuleren
- Stoppen met elkaar eerst in Nederlands aanspreken, en dan pas eventueel voorzichtig overstappen op onze eigen taal.
- Taal (dialect) onderwijs op het lager onderwijs
- Taal ontwikkeld sowieso, niet op ingrijpen
- Thuis al mee beginnen, daarna ook op school.
- Thuis dialect gebruiken als voertaal, maar op school nederlands
- Thuis dialect praten
- Thuis dialect praten met de kinderen
- Thuis dialect spreken
- Thuis kinderen leren
- Thuis leren als het gewenst is.
- Thuis moet meer dialect gesproken worden
- Thuis voldoende dialect spreken, maar ook speciale bijeenkomsten organiseren. Bij theatervoorstellingen in dialect.
- Van jongs af aan limburgs leren
- Veel aandacht; zowel op school als in activiteiten
- Veel meer promoten. Het is een cultureel erfgoed en moet behouden blijven.
- Verplicht spreken op school
- Via school en clubs
- Via thuis en vrienden, niet verplichten
- Vooral thuis dialect spreken.
- Waar mogelijk blijven spreken.
- Zie toelichting
- Zoveel als mogelijk dialect praten
- Zoveel als mogelijk gebruiken als spreektaal

Toelichting

- Oplossing:
- De beste manier bestaat niet; het is een mix van...
  - Heb een taal test gedaan in Limburg op de peuter speelzalen en onderbouw Deze provincie scoorde heel minimaal.tot slecht Kinderen begrepen de vragen niet omdat thuis alleen dialect werd gesproken. Ook voor later is het niet goed, beheersen de ned. taal niet en zijn niet communicatief naar buiten. Wij onder elkaar. Ze noemen het geen limburg maar limbabwe.
  - Ik heb 30 jaar in Venray gewoond en voelden altijd buitengesloten wanneer dialect werd gesproken. Al kon ik het goed verstaan, ik kon het niet onder de knie krijgen. Engels is de voertaal en kinderen zouden veel meer eraan hebben als ze eerst goed Nederlands leren en thuis hun eigen taal gebruiken. Dat moeten de vluchtelingen en import ook.
  - Nede
  - Spreken van dialect vind ik belangrijker dan het schrijven ervan.
- Dit is niet nodig
- Het dialect zal echt niet verdwijnen.
  - Ik begrijp dat het moeilijk is om om te gaan met veranderingen maar we wonen in een grote wereld. Leer de kinderen engels hebben ze mee aan
  - Willen we wereldlijk en Europees denken in de toekomst, zou ik zeggen steek je energie in vreemde talen
- Weet niet
- Denken de thuis situatie
  - Ik vind het prima om een dialect te behouden, maar wil bij officiële instanties (en op scholen) niet in het Limburgs aangesproken worden.
  - Ugvuggjhghg

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsens bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.